

**BADANIA DLA
PODMIOTÓW
KULTURY**

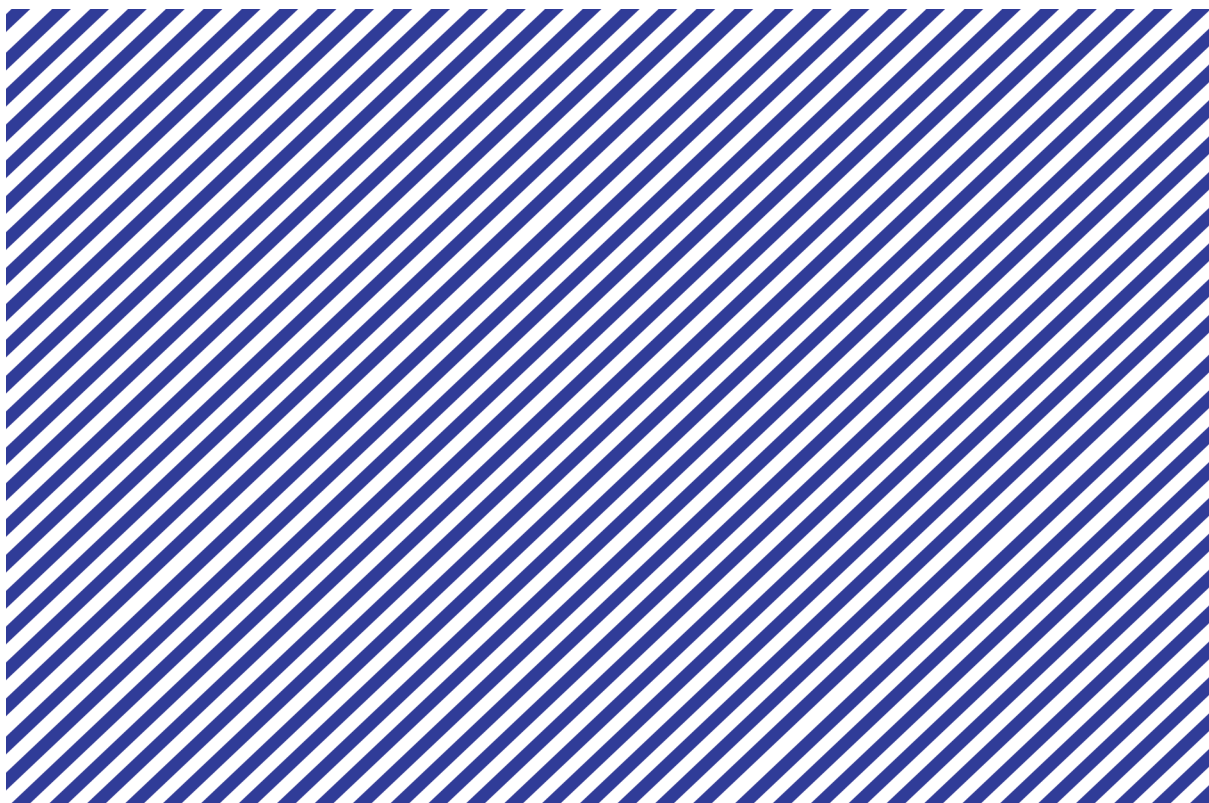
OFERTA

Ekonomia Beneficjent
Program Fokus Wywiad Symulacja
Animacja Etnografia Dom Strategia
Publiczność Muzeum NGO
Narzędzia Powiat Fundraising Kultura
Społeczność Instytucja Diagnoza
Odbiorca Galeria Fundusz Projekt
Ewaluacja Samorząd Teatr
Biblioteka Badania

obserwatorium

Fundacja Obserwatorium

www.obserwatorium.org.pl
kontakt@obserwatorium.org.pl

Po co realizować badania w kulturze

Badanie w obszarze kultury nie są odrębną dziedziną naukową, lecz raczej podejściem praktycznym czerpiącym z dorobku socjologii, kulturoznawstwa, etnologii, marketingu czy ekonomii. Nasza perspektywa zakłada, że badania powinny mieć przede wszystkim cel praktyczny – być użyteczne dla różnorodnych podmiotów kultury.

Realizując przedsięwzięcia w obszarze kultury warto: znać **potrzeby i oczekiwania** faktycznych i potencjalnych odbiorców; wiedzieć, które z naszych działań się udały, które zaś warto **w przyszłości poprawić**; wiedzieć czy środki są przez nas wydawane **w sposób efektywny**; wiedzieć **jak zaplanować działania** w przyszłości; **znać swój wizerunek** w oczach innych oraz poznać **wartość swojej marki**. Wiedza ta może zarówno usprawnić i zwiększyć efektywność i skuteczność realizowanych przedsięwzięć, podnieść poziom uczestnictwa, jak i wzmocnić ofertę w przypadku starania się o środki zewnętrzne (granty, dotacje, wsparcie sponsorów).

NASZE DOŚWIADCZENIE

O FUNDACJI OBSERWATORIUM

Fundacja Obserwatorium powstała w 2009 roku z inicjatywy osób aktywnych w sferze badań i animacji kulturalnej, działających dotychczas w różnych instytucjach i organizacjach pozarządowych. Kierowani doświadczeniami zagranicznymi, „pod szyldem” Fundacji realizujemy działania propagujące model nowoczesnych badań nad kulturą, którego głównym założeniem jest praca i porozumienie różnych środowisk oraz wymiana wiedzy eksperckiej. Zależy nam, aby podejmowane przez nas inicjatywy prowadzone były z wielu różnych perspektyw i traktowały zjawiska w sposób komplementarny. Dlatego właśnie, w ramach prowadzonych działań, budujemy platformę współpracy różnych środowisk: socjologów, antropologów, ekonomistów, artystów, prawników, przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, a także sektora biznesu, administracji publicznej, organizacji pozarządowych oraz międzynarodowych sieci kulturalnych.

Fundacja Obserwatorium realizowała badania dla, lub we współpracy z następującymi podmiotami: Narodowe Centrum Kultury, Instytut Teatralny im. Zbigniewa Raszeńskiego, Mazowieckie Centrum Kultury i Sztuki, Biuro Kultury m.st. Warszawa, Instytut Badania Przestrzeni Publicznej, TR Warszawa, Gminny Ośrodek Kultury w Pomiechówku, Instytut Kultury Wizualnej, Fundacja Nowej Kultury Bęc Zmiana.

PROJEKTY WŁASNE

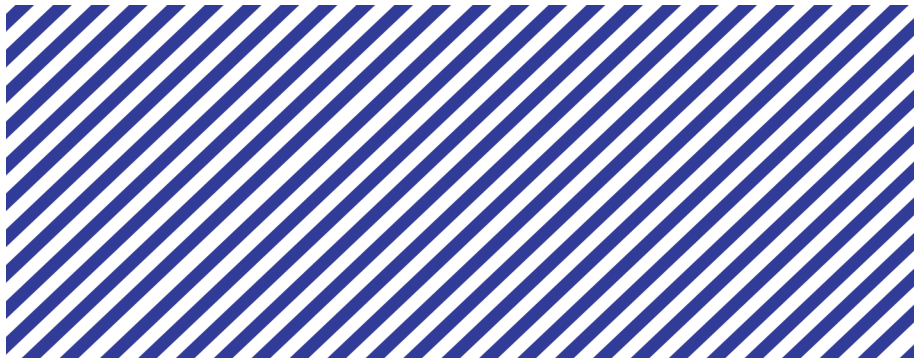
- 1 W MAŁYM KINIE** – dwuletnie badania kin studyjnych i lokalnych w Polsce zakończone dwoma raportami (z małych miejscowości i dużych miast). Projekt realizowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej oraz Fundacji BRE Banku (www.wmalymkinie.pl).
- 2 STADION-MIASTO-KULTURA** – badania powiązań między organizacją „Euro 2012” a przemianami kultury polskiej. Projekt realizowany ze środków Narodowego Centrum Kultury.
- 3 PROJEKT WARSZAWA LOKALNA** – diagnoza stanu polityki kulturalnej w poszczególnych dzielnicach Warszawy. Projekt dofinansowany ze środków Narodowego Centrum Kultury.

BADANIA ZLECONE

- 1 **Ewaluacja „Ogólnopolskiej Giełdy Projektów 2013”** dla Narodowego Centrum Kultury.
- 2 **„Analiza raportów z działalności warszawskich teatrów miejskich i systemu sprawozdawczości teatrów”** dla Biura Kultury m.st. Warszawy.
- 3 **Badanie obiegów kultury na Mazowszu** – dla Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki w ramach programu Mazowieckie Obserwatorium Kultury. Diagnoza lokalna dla Gminnego Ośrodka Kultury w Pomiechówku.
- 4 **Diagnoza potrzeb szkoleniowych instytucji** kultury na Mazowszu dla Mazowieckiego Centrum Kultury i Sztuki.

PROJEKTY PARTNERSKIE

- 1 **Badanie publiczności teatrów w stolicy.** Projekt był realizowany w partnerstwie m.in. z Fundacją Generacja TR Warszawa.
- 2 **„Strategia rozwoju kultury w województwie mazowieckim na lata 2013-2020”.** Projekt był realizowany w partnerstwie z Fundacją Nowej Kultury Bęc Zmiana.
- 3 **„Kierunek Kultura 2012”** – projekt badawczy realizowany we współpracy z Mazowieckim Centrum Kultury i Sztuki. Efektem projektu była m.in. publikacja „Kierunek Kultura. Uwaga na podmioty!” pod red. W.Kłosowskiego.
- 4 **Industrialne dziedzictwo Mazowsza** – projekt badawczo-dokumentacyjny realizowany przez Instytut Kultury Wizualnej w partnerstwie z Fundacją Obserwatorium.

WYBRANE PRZYKŁADY ZREALIZOWANYCH BADAŃ

BADANIE PUBLICZNOŚCI TEATRÓW W STOLICY

Projekt był realizowany przez Fundację Generacja TR Warszawa, w partnerstwie z Fundacją Obserwatorium, Instytutem Teatralnym oraz TR Warszawa. Efektem projektu był raport badawczy oraz organizacja konferencji w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego. W projekcie udział wzięli m.in.: prof. K. Duniec, prof. W. Burszta, prof. E. Guderian-Czaplińska, dr A. Siwiak. W projekcie zastosowano badania sondażowe, wywiady indywidualne i grupowe (fokusy). Stworzono m.in. profil widzów teatrów, obraz marki wybranych teatrów oraz określono charakter uczestnictwa w życiu teatralnym w Warszawie.

STRATEGIA ROZWOJU KULTURY WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Projekt był realizowany przez Fundację Nowej Kultury Bęc Zmiana w partnerstwie z Fundacją Obserwatorium. Fundacja Obserwatorium była odpowiedzialna za przygotowanie części diagnostycznej Strategii, w tym m.in. desk research materiałów zastanych, analizę dotychczasowych badań dotyczących kultury w województwie mazowieckim, analizę danych statystycznych i ekonomicznych dotyczących kultury. Strona projektu: <http://kulturamazowsze2020.pl>

EWALUACJA GIEŁDY PROJEKTÓW

Badanie przeprowadzone na zlecenie Narodowego Centrum Kultury realizowane było przez interdyscyplinarny zespół badaczy. Ewaluacja dotyczyła oceny jakościowej i ilościowej realizacji zakładanych celów Giełdy Projektów. W badaniu analizowano dane ilościowe zgromadzone przez organizatorów, materiały wytworzone podczas obserwacji uczestniczących oraz w ramach wywiadów pogłębionych z przedstawicielami organizacji i inicjatyw, które prezentowały swoje osiągnięcia podczas badanego wydarzenia.

OFERTA BADAWCZA – TYPY BADAŃ

Nasza oferta obejmuje różnorodne typy badań i diagnoz. Dla podmiotów kultury proponujemy w szczególności:

- DESK RESEARCH
- DIAGNOZY LOKALNE
- BADANIA TERENOWE
- BADANIA SONDAŻOWE
- BADANIA EWALUACYJNE
- ANALIZY DANYCH ILOŚCIOWYCH
- OPRACOWANIE STRATEGII
- BADANIA UCZESTNICTWA
- BADANIA PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

NARZĘDZIA BADAWCZE

NARZĘDZIA ANALIZY JAKOŚCIOWEJ	
W ramach realizowanych badań stosujemy zarówno standardowe techniki badawcze: (wywiady, analizy stron internetowych, analizy prasy i dokumentów, analizy materiału audiowizualnego, badania metodą mystery shopper). W specyficznych badaniach do zbierania danych wykorzystujemy także metodę warsztatową, metodę dokumentarną, analizę dyskursu, gry symulacyjne.	
NARZĘDZIA ANALIZY ILOŚCIOWEJ	
Narzędzie	Opis
analiza ilościowa danych	Analiza danych liczbowych dotyczących działalności lub projektu (w tym danych finansowych) z wykorzystaniem statystyki opisowej i modelowania ekonometrycznego (analiza regresji). Tworzymy wskaźniki adekwatne do typu instytucji i charakteru problemu. Analiza może dotyczyć danych zastanych (informacji, które instytucja już zgromadziła) lub informacji, które samemu zgromadzimy (np. przeprowadzając ankietę).
analiza benchmarkingowa	Porównanie procesów i praktyk instytucji z wiodącymi przedstawicielami danej branży (benchmarking zewnętrzny). Służy identyfikacji obszarów działalności instytucji, które mogą funkcjonować lepiej i wskazaniu dobrych praktyk godnych naśladowania. Wśród wykorzystywanych metod m.in. DEA (analiza obwiedni danych) , służąca porównaniu efektywności działania grupy instytucji (np. w sektorze publicznym).
wycena dóbr nierynkowych	Na wiele dóbr i usług kulturalnych nie ma rynku – dostęp do nich umożliwiają instytucje publiczne; skoro jednak nie ma rynku, nie ma też obiektywnej ceny, na podstawie której można stwierdzić, ile są one warte. Znalezieniu tej wartości służy wycena metodami wyceny dóbr nierynkowych opartymi na modelowaniu preferencji i wyborów odbiorców kultury.

OPIS WYBRANYCH TYPÓW BADAŃ

Diagnoza działalności instytucji kultury w wybranych obszarach

Diagnoza działalności służy rzetelnej ocenie mocnych i słabych stron instytucji, także szans i zagrożeń związanych z otoczeniem, w którym działa. Ułatwia ona również podejmowanie strategicznych decyzji dotyczących kierunków rozwoju instytucji oraz polityki gospodarowania jej zasobami.

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
Analizę wszystkich obszarów prowadzonej działalności, przede wszystkim: <ul style="list-style-type: none">➤ działalności merytorycznej (odpowiednie do rodzaju prowadzonej działalności)➤ oddziaływania społecznego i społecznej roli instytucji➤ działalności ekonomicznej (w tym analiza kosztów i ocena możliwości samofinansowania działalności)➤ udziału instytucji w promowaniu samorządu	<ul style="list-style-type: none">➤ wszystkie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, galerie, biblioteki, domy kultury i inne – szczególnie te znajdujące się w przelomowym dla instytucji okresie➤ samorządy, które chcą poznać stan prowadzonych instytucji kultury➤ instytucje publiczne, prywatne i prowadzone przez NGO-sy

Narzędzia: statystyka opisowa danych zastanych i danych gromadzonych przez Fundację Obserwatorium na potrzeby analizy, utworzenie wskaźników odpowiadających rodzajowi działalności prowadzonej przez instytucję, wywiady indywidualne i badania focusowe.

Identyfikacja czynników kształtujących wyniki instytucji kultury

Badanie służy identyfikacji tych cech oferty instytucji kultury, od których istotnie zależą jej wyniki. W zależności od typu instytucji (teatr, kino, muzeum itp.) co innego stanowi o jego wynikach (w teatrze będzie to zazwyczaj frekwencja, w muzeum – liczba gości, w bibliotece – np. liczba wypożyczeń). Przykładowo, w teatrze, frekwencja może zależeć najbardziej od typu prezentowanej sztuki. Z kolei na liczbę wypożyczeń w bibliotece mogą wpływać godziny pracy biblioteki i to, czy pracuje ona w weekendy.

Badanie ma pomóc instytucji w efektywnym planowaniu oferty kulturalnej (także cen i sposobu promocji).

Badanie obejmuje analizę wpływu na wyniki takich czynników jak:	Dla kogo?
<ul style="list-style-type: none"> ↗ cechy merytoryczne oferty kulturalnej; ↗ cena związana z korzystaniem z oferty kulturalnej; ↗ czas i miejsce udostępnienia oferty; ↗ nakłady (koszty związane z przygotowaniem i realizacją oferty kulturalnej, w tym koszty promocji) i ich struktura 	<ul style="list-style-type: none"> ↗ wszystkie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, galerie, biblioteki, domy kultury i inne – szczególnie te znajdujące się przed lub w trakcie zmian ↗ samorządy, które chcą wspierać swoje instytucje kultury w jak najlepszym świadczeniu mieszkańcom ↗ instytucje publiczne, prywatne i prowadzone przez NGO-sy

Narzędzia: statystyka opisowa, analiza regresji (typ modelowania uzależniony od charakterystyki danych).

Instytucja na tle otoczenia konkurencyjnego

Porównanie działalności instytucji z innymi instytucjami stanowiącymi jej bezpośrednie otoczenie konkurencyjne. Wskazanie mocnych i słabych stron instytucji oraz dobrych praktyk.

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
<ul style="list-style-type: none"> ↗ wskaźniki działalności kulturalnej (np. w przypadku teatru - liczba premier, liczba pozycji w repertuarze, w przypadku domu kultury - liczba godzin zajęć edukacyjnych); ↗ wskaźniki ekonomiczne, w tym efektywność technologiczna; ↗ promocja (obecność w mediach, sposób kreowania marki) 	<ul style="list-style-type: none"> ↗ wszystkie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, galerie, biblioteki, domy kultury i inne ↗ samorządy, które chcą poznać strukturę lokalnego rynku kulturalnego, poznać słabe i mocne strony prowadzonych instytucji ↗ instytucje publiczne, prywatne i prowadzone przez NGO-sy

Narzędzia: analiza benchmarkingowa (w tym analiza ilościowa informacji kwantyfikowalnych), analiza DEA, analiza stron internetowych, analiza mediów.

Analiza trendów – badanie rozwoju instytucji

Ekspertyza dotycząca bieżącej działalności instytucji na tle wyników z lat wcześniejszych.

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
<p>Wybrane przez instytucję obszary jej działalności, szczególnie wyniki (np. w teatrze badamy frekwencję, w muzeum liczbę gości) w perspektywie kilku/kilkunastu lat.</p> <p>Analiza obejmuje zarówno wskaźniki działalności merytorycznej, jak i aspekt ekonomiczny. Pokazujemy, co zdecydowało o obecnym kształcie instytucji.</p>	<p>→ wszystkie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, galerie, biblioteki, domy kultury i inne</p> <p>→ samorządy, które chcą podsumować działalność prowadzonych instytucji w perspektywie czasu</p> <p>→ instytucje publiczne, prywatne i prowadzone przez NGO-sy</p>

Narzędzia: statystyka opisowa (dane zastane i wskaźniki opracowane przez Fundację Obserwatorium), analiza regresji (modele dla szeregów czasowych - oszacowanie wpływu przeszłych wyników i sytuacji instytucji na bieżącą działalność).

Ewaluacja projektów, programów i działalności instytucji na każdym etapie realizacji

(ewaluacja ex ante, on going i ex post)

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
<p>Ocena:</p> <ul style="list-style-type: none"> → trafności – opis zależności między celami działań a potrzebami beneficjentów → skuteczności – porównanie możliwych wariantów działań pozwalających na osiągnięcie zamierzonych celów i stopnia ich realizacji → efektywności – stosunek nakładów do wyników → użyteczności – wartość, jaką działaniom przypisują bezpośredni i pośredni beneficjenci → trwałości – jak długo utrzymują się efekty działań <p>Dokonyjemy ewaluacji projektów dofinansowywanych ze środków publicznych (z MKiDN, z funduszy unijnych itp.).</p>	<p>→ wszystkie instytucje kultury: teatry, kina, muzea, galerie, biblioteki, domy kultury i inne – pozwalamy instytucji przygotować się do realizacji projektu, korygować jego realizację i wyciągnąć wnioski z osiągniętych efektów</p> <p>→ samorządy, które chcą poddać ocenie działalność prowadzonych instytucji kultury lub same prowadzą projekty</p> <p>→ instytucje publiczne, prywatne i prowadzone przez NGO-sy, szczególnie te korzystające ze środków publicznych</p>

Narzędzia: statystyka opisowa i analiza ilościowa danych, analiza finansowa, analiza DEA, wycena dóbr nierynkowych, wywiady indywidualne i badania focusowe, badania sondażowe, badania terenowe, studia przypadku, analiza treści i in. w zależności od specyfiki projektu/instytucji.

Lokalni odbiorcy oferty kulturalnej

Oferta obejmuje w szczególności wsparcie w zakresie:

- Przeprowadzenia działań w obszarze rozwoju widowni.
- Prowadzenia konsultacji społecznych.

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizę demograficzną odbiorców poszczególnych samorządowych instytucji kultury – identyfikacja socjo-demograficznych charakterystyk odbiorców ➤ ocenę działalności poszczególnych instytucji kultury z punktu widzenia odbiorców ich oferty ➤ diagnozę potrzeb mieszkańców samorządu w odniesieniu zarówno do działalności poszczególnych instytucji kultury, jak i ich infrastruktury i wyposażenia ➤ oszacowanie wartości, którą mieszkańcy samorządu przypisują do różnych rodzajów usług i dóbr kultury 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samorządy ➤ Instytucje kultury

Narzędzia: badania ankietowe, badania focusowe, wycena dóbr nierynkowych, mystery shopper.

Komunikacja samorząd - instytucje kultury. Kształtowanie systemu sprawozdawczości

Efektywność realizowania lokalnej polityki kulturalnej w dużej mierze zależy od jakości komunikacji między samorządem a instytucjami kultury. Najważniejszym narzędziem tej komunikacji jest często system sprawozdawczości.

Co obejmuje badanie?	Dla kogo?
<ul style="list-style-type: none"> ➤ analiza lokalnego systemu sprawozdawczości instytucji kultury pod kątem poprawy współpracy między samorządem a instytucjami ➤ tworzenie elektronicznych formularzy do sprawozdawczości ➤ tworzenie metod przetwarzania zebranych danych, które służą corocznej ocenie instytucji i wspierają decyzje dotyczące podziału środków na kulturę 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Samorządy

Narzędzia: wywiady pogłębione z pracownikami samorządu i instytucji, analiza danych ilościowych zbieranych dotychczas w systemie sprawozdawczości, tworzenie formularzy elektronicznych i aplikacji w programie Excel.

OFERTA DLA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW KULTURY

Realizujemy badania dla samorządów, narodowych i samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych, prywatnych podmiotów kultury.

Ofujemy **pełną obsługę działalności projektowej** samorządów i instytucji: od stworzenia projektu, napisania wniosku o dofinansowanie i pozyskanie środków, poprzez koordynację projektu, aż po jego ewaluację i rozliczenie.

Ofujemy **kompleksową pomoc w tworzeniu lokalnych i regionalnych strategii rozwoju kultury**: przygotowanie i przeprowadzenie badań służących stworzeniu strategii (diagnoza obecnej sytuacji w samorządzie), pomoc w formułowaniu strategii oraz ewaluację wyników realizowania strategii.

PRZYKŁADOWA OFERTA DLA WYBRANYCH PODMIOTÓW KULTURY

(większość typów badań może być dostosowana do potrzeb każdego typu podmiotu)

SAMORZĄDY

- Strategie w obszarze kultury, promocji i turystyki
- Ewaluacja działalności podległych instytucji kultury
- Ewaluacja programów (w tym np. programów grantowych)
- Badanie przestrzeni publicznej

DOMY I CENTRA KULTURY

- Diagnozy lokalne
- Badanie uczestnictwa
- Strategie rozwoju
- Ewaluacja projektów

MUZEJA I GALERIE SZTUKI

- Strategie rozwoju instytucji
- Ewaluacja działalności
- Budowanie strategii wizerunkowej

BIBLIOTEKI

- Ewaluacja oferty
- Diagnoza potrzeb odbiorców
- Strategie podniesienia poziomu czytelnictwa

TEATRY

- Badanie publiczności
- Wsparcie w zakresie Audinece Development
- Analiza trendów

KINA

- Badania widzów
- Analiza konkurencyjności
- Strategie rozwoju i promocji

FESTIWALE

- Badanie uczestników
- Badanie jakości prezentowanego repertuaru
- Ewaluacja wydarzenia

ORGANIZCJE POZARZĄDOWE

- Ewaluacje projektów
- Diagnoza lokalna na potrzeby realizacji projektów
- Wsparcie działań partycypacyjnych

KORPORACYJNI SPONSORZY WYDARZEŃ W OBSZARZE KULTURY

- Ewaluacje sponsorowanych wydarzeń i podmiotów
- Pozycjonowanie potencjalnych odbiorców do strategii marketingowych/sponsoringowych
- Diagnoza lokalnych potrzeb

DODATKOWA OFERTA

1

BADANIA SPOŁECZNE W INNYCH OBSZARACH: Edukacja, Polityka Społeczna, Turystyka, Promocja.

2

SZKOLENIA: zarządzanie projektem, zarządzanie organizacją pozarządową, pozyskiwanie funduszy na działalność organizacji pozarządowych i instytucji, diagnozy lokalne, realizacja własnych badań, rozwój widowni (odbiorców).

3

FUNDRAISING: kompleksowa oferta obejmująca mapowanie źródeł, opracowanie koncepcji projektów, wypełnianie wniosków, tworzenie ofert sponsorskich.

4

DORADZTWO: w obszarze badań i fundraisingu.

5

REALIZACJA PROJEKTÓW PARTNERSKICH

PROJEKTY WŁASNE ORAZ PARTNERSKIE

PUBLIKACJE FUNDACJI <http://obserwatorium.org.pl/publikacje.html>

<p>W MAŁYM KINIE</p> <p><i>Raport z dużych miast</i></p>	<p>KIERUNEK KULTURA</p> <p>Podmioty kultury województwa mazowieckiego 2012 Raport z badania</p>	
<p>S TRATEGIA R OZWOJU K ULTURY</p> <p>W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM 0 9 2020 ROKU</p>	<p>INDUSTRIALNE DZIEDZICTWO MAZOWSZA</p>	<p>BADANIE PUBLICZNOŚCI TEATRÓW W STOLICY</p>
<p><i>W małym</i> KINIE</p>	<p>City/Alive</p>	<p>STADION MIASTO KULTURA</p>
<p>Animator Kultury</p>	<p>FABRYKINO PRZEGLĄD FILMÓW INDUSTRIALNYCH</p>	
<p>Warszawa Lokalna</p>		<p>W A R S Z A W S K A S Z T U K A P U B L I C Z N A</p>

o**bs**erwatorium